

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Praha

Inspekční zpráva

Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22

Truhlářská 22, 110 00 Praha 1

Identifikátor školy: 600 004 546

Termín konání orientační inspekce: 21. - 23. května 2001

Čj.	010 346/01-5117
Signatura	oa1du220

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium v Truhlářské 22, Praha 1 bylo zřízeno MŠMT jako příspěvková organizace Zřizovací listinou čj. 18 696/94 – 26 ke dni 1. 6. 1994.

Dodatkem č.2 čj. 28 466/99 – 21 ze dne 31. 8. 1999 se mění název organizace na Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22 s účinností od 1. 9. 1999.

V souladu s Rozhodnutím MŠMT čj. 28 900/99-21 ze dne 21. 9. 1999 gymnázium realizuje studijní obor podle Klasifikace kmenových oborů vzdělání:

1. 79-41-K/001 gymnázium (JKOV: 79-02-5/00) studium denní, délka studia 8 roků

Škola sdružuje:

1. Gymnázium – kapacita: 440 žáků

V době konání orientační inspekce studovalo ve škole 407 žáků ve 14 třídách (po dvou ročnících v primě až septimě).

Orientační inspekce byla zaměřena na sledování kvality vzdělávání v českém jazyce a literatuře, matematice, fyzice, biologii a tělesné výchově ve vztahu ke kvalitě řízení školy a na ekonomické hospodaření v souvislosti s přidělem a čerpáním finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Předmět je vyučován v souladu s platnými učebními dokumenty (Generalizovaný učební plán - GUP), rozvržení učiva do jednotlivých ročníků je nerovnoměrné, projevuje se zde chybějící zkušenost s celým cyklem osmiletého studia (nejvyšším ročníkem ve školním roce 2000/2001 je septima, první maturity proběhnou v příštím školním roce). Kontinuita výuky je zachována, bezprostřední příprava na výuku je velmi dobrá. Tematické plány mají rozdílnou úroveň, časově jsou převážně v souladu s probíranou látkou a se zápisy v třídních knihách. Ve vyšších ročnících mají žáci možnost navštěvovat seminář z literatury, v průběhu studia zpracovávají seminární ročníkové práce, rozsáhlá je nabídka dalších aktivit - Olympiáda v ČJ, Klub mladých diváků, studentské časopisy, zpracování anket. V minulém roce byl uveden školní studentský muzikál Petr a Lucie.

Předmět vyučuje osm učitelů, všichni splňují podmínky dle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Na vyšším stupni gymnázia se projevuje menší zkušenost vyučujících s tímto typem studia. Výuka probíhá v kmenových učebnách, které jsou výzdobou a vybavením orientovány k různým předmětům (český jazyk, anglický jazyk, hudební výchova atd.). V materiální oblasti převažuje práce s učebnicemi a sešity, často a vhodně je využívána tabule. Žáci mají k dispozici školní knihovnu se studovnou. Ve třídách panuje velmi dobrá atmosféra bez kázeňských problémů. Výuka byla částečně rušena v učebnách, které sousedí s odbornou učebnou hudební výchovy. Tempo výuky bylo plynulé, s relaxačními prvky.

Organizace sledovaných hodin byla velmi dobrá, v mluvnických hodinách byly zařazovány

pravopisné rozcvičky, další opakovací postupy byly zpestřeny soutěžemi. Charakteristickým znakem výkladových částí byl koordinovaný zápis do sešitů, kterému předcházela dialog se žáky. Učitelé využívali různé metody, důraz je kladen na používání odborné terminologie. Pravidelně jsou zadávány a kontrolovány domácí úkoly (často vysoce motivační), žáci jsou zvyklí pracovat s referáty. V některých hodinách byla zaznamenána menší efektivita a časové ztráty (třídnické záležitosti, referáty bez zpětné vazby). V literární složce předmětu bylo méně prostoru věnováno práci s textem.

V oblasti motivace a hodnocení je zřetelný nadprůměrný zájem žáků o předmět, již zmíněné soutěživé prvky (např. křížovka) vyvolávají kladnou odezvu. Žáci jsou vedeni k hledání souvislostí se životní praxí a ke sledování kulturního dění. Hodnocení známkami bylo objektivní, verbální bylo převážně pozitivní a stimulovalo žáky k aktivitě. Byla jim poskytnuta důvěra při sebehodnocení - po opravě cvičení byly jimi sdělené známky zapsány do klasifikace.

Interakce je ve znamení výborného vztahu učitelů k žákům i naopak. Je posilována kooperace v rámci třídních kolektivů - potlesk po referátech. Ve většině sledovaných hodin byl žákům vytvořen prostor pro samostatné vyjadřování, rezervy v této oblasti jsou ve spisovné komunikaci - žáci, a občas i učitelé používali obecnou češtinu.

Výuka předmětu český jazyk a literatura je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Výuka matematiky probíhá podle platných učebních dokumentů. Tematické plány s časovým rozvržením učiva v jednotlivých ročnících jsou v souladu s učebními osnovami, ale jsou zpracované s rozdílnou kvalitou (některé jsou spíše formální). Návaznost učiva v jednotlivých ročnících je zajištěna. V tercii až sextě je jedna hodina dělena na cvičení. Žáci septim jsou rozděleni podle svého zájmu - skupina s přírodovědným zaměřením má týdně jednu hodinu matematiky navíc a možnost volby matematického semináře.

Všichni žáci od primy až po septimy se účastní školního kola soutěže Klokan a řada žáků, zvláště z nižšího stupně gymnázia, je úspěšných. Matematické olympiády se účastní zájemci z prim až kvint.

Předmět vyučuje osm učitelů, všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ve škole je jedna učebna upravena se zaměřením na matematiku a je využita pro některé hodiny na nižším stupni gymnázia. Učitelé mají pro výuku k dispozici soubory modelů těles, rýsovací náčiní a podle potřeby zapůjčují žákům kalkulačky.

Bezprostřední příprava učitelek na výuku byla velmi dobrá a zvláště na nižším stupni gymnázia měly zkušené učitelky strukturu hodin promyšlenou vzhledem k výukovým cílům a věku žáků, střídaly formy a metody práce, rozvíjely u žáků dovednost přesného a estetického rýsování a schopnost samostatně řešit přiměřeně obtížné problémové úlohy. Bylo využito práce s učebnicí i dalšími materiály, které učitelky pro žáky připravují. Na vyšším stupni gymnázia převažovala frontální výuka, žáci v menší míře pracovali samostatně a byly tolerovány i věcné nepřesnosti v jejich vyjadřování. Byla rozvíjena geometrická představivost, stereometrické úlohy řešeny alternativními způsoby, ale málo bylo pro objasnění vztahů využito modelů. Výuka byla doplněna i audiovizuální technikou. Sledovaná dělená hodina cvičení nebyla efektivně využita, neboť větší část doby psali žáci písemnou prověrku a ve zbývajícím čase učitelka vysvětlovala správné řešení.

Opakování a upevňování vědomostí a znalostí je věnována náležitá pozornost při výuce i pravidelným zadáváním domácích úkolů a jejich následnou pečlivou kontrolou (na nižším stupni gymnázia). Srovnávací prověrky prim s 6. třídou ZŠ a kvart s 9. třídou ZŠ ukázaly výrazně lepší výsledky žáků gymnázia. I v některých paralelních třídách gymnázia jsou

zadávány srovnávací prověrky. Žáci jsou hodnoceni převážně písemně, ústně při orientačním zkoušení a opakování. Předložené písemné práce byly objektivně ohodnocené.

Přístup učitelek k žákům byl přátelský, ve sledovaných hodinách se nevyskytly žádné rušivé momenty. Verbální projev učitelek obsahoval v některých případech prvky nespisovné češtiny.

Výuka matematiky je velmi dobrá.

Fyzika

Předmět je vyučován v souladu s učebními dokumenty, ale jen v minimální časové dotaci, kterou předepisuje generalizovaný učební plán. Zpracované tematické plány zajišťují návaznost mezi jednotlivými ročníky, ale časové rozvržení učiva není na vyšším stupni gymnázia optimální a výuka je v časovém skluzu (např. v sextě probíráno učivo plánované na únor). Žáci septim si mohou volit fyzikální seminář (tematický plán a zápisy v třídní knize nekorespondovaly).

Fyziku vyučují čtyři učitelé, všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Ve škole jsou dvě odborné učebny s elektrickým rozvodem, videem a televizorem, dále jeden zpětný projektor a nástěnky s odbornou tematikou. Učební pomůcky jsou v zamykatelných skříních umístěných v učebnách a v kabinetě, se kterým jsou učebny propojeny. Vybavení učebními pomůckami je pro výuku na nižším stupni gymnázia velmi dobré, ale pro vyšší stupeň není dostačující. Postupně se doplňuje a učitelé si půjčují některé pomůcky na jiných školách.

Struktura hodin vycházela ze stanovených výukových cílů, ale převažoval frontální způsob výuky a tradiční postupy. V úvodu učitelé se žáky opakovali učivo, na které navazoval věcně správný výklad. Při procvičování učiva byly využívány učebnice, žáci se aktivně uplatnili zejména v primě při skupinové práci (sestavování elektrických obvodů). Jen v některých sledovaných hodinách bylo zdůrazněno základní učivo a ověřeno jeho pochopení. Na nižším stupni gymnázia se konají laboratorní práce a žáci z naměřených hodnot zpracovávají protokoly, které jsou hodnoceny. Na vyšším stupni gymnázia byly do doby inspekce konány laboratorní práce jen v kvintě B. Výuka fyzikálního semináře je zaměřena na řešení složitějších úloh se zdůrazněním na pochopení fyzikálních principů a zákonitostí, ale nepřesahující rámec tradiční výuky. Není kladen důraz na samostatnou tvůrčí práci žáků a chybí systematickost v probírání učiva.

V některých sledovaných hodinách byli žáci motivováni příklady z běžného života. Hodnocení žáků se neomezovalo pouze na klasifikaci a při orientačním opakování byli hodnoceni převážně pozitivně. V některých třídách dostávají žáci soubory otázek z jednotlivých témat k domácí přípravě.

Všichni učitelé vytvářeli žákům prostor pro diskusi a vyjadřování názorů, ale v některých sledovaných hodinách byly jejich komunikační schopnosti málo rozvíjeny.

Výuka fyziky je průměrná.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován v souladu s učebními dokumenty podle tematických plánů, které zohledňují materiální podmínky školy (absence venkovního hřiště). Mají rozdílnou vypovídací hodnotu a v některých případech jsou vypracovány pouze rámcově a povrchně. Ředitel školy využil svých pravomocí a v primě zvýšil počet hodin tělesné výchovy o

1 hodinu plavání (celkem 3). Škola nerealizuje nepovinné sportovní hry, v rámci mimoškolní tělesné výchovy provozuje 5 sportovních kroužků, kterých se žáci (ZŠ i G) zúčastňují za mírnou úhradu. Škola je členem ASŠK a družstva žáků se účastní řady postupových turnajů a

soutěží pražských škol „Poprask“ (ve volejbalu, fotbalu, basketbalu, streetbalu, vybíjené, florbalu atd.), ve kterých dosahují dobrých výsledků (žáci základní školy, nižšího i vyššího stupně gymnázia). Předmětová komise tělesné výchovy se schází sporadicky, přesto řada aktivit ve sportovní oblasti svědčí o aktivní práci některých učitelů. Komise pořádá pro žáky obou typů škol přebory ve volejbalu, basketbalu, halové kopané, florbalu, přehazované a „Dětské olympijské hry“ pro Prahu 1. Škola pravidelně organizuje lyžařské výcvikové zájezdy a sportovní kurzy, na které má vypracované plány včetně programu, personálního obsazení a závěrečného zhodnocení.

Předmět vyučuje šest učitelů s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Pro tělesnou výchovu jsou ve škole dobré materiální (i přes umístění školy v centru Prahy) a psychohygienické podmínky. K dispozici je sportovní hala (převážně pro výuku sportovních her) a tělocvična (kondiční cvičení a další činnosti). Výuka plavání se uskutečňuje na základě smlouvy o pronájmu v bazénu Axa v Praze 1. Vybavení cvičebním náradím a náčiním je dobré a účelné. V těsné blízkosti tělocvičen jsou sociální zařízení pro žáky. Výuka je realizována dvakrát jednu hodinu týdně. Výrazným nedostatkem je skutečnost, že v některých hodinách tělesné výchovy (včetně plavání) je vysoký počet žáků, což je v rozporu s psychohygienickými a bezpečnostními hledisky (např. ve třídě 1. A, 1. B a 5. A). Kontrolou rozvrhu ČŠI zjistila, že převážná část výuky tělesné výchovy probíhá pouze v dopoledních hodinách.

Většina sledované výuky se vyznačovala dobrou přípravou a rutinním, klasickým vedením se snahou o správnou skladbu hodiny jak po metodické, tak i odborné stránce. Učitelé ve výuce volili odpovídající metody a cvičební prostředky s promyšleným střídáním činností. Stavba hodin byla v souladu s pedagogickými zásadami. Na začátek výuky učitelé zařazovali pravidelně nástupy s hlášením a někdy na závěr relaxační, kompenzační a specifické pohybové činnosti pro správné držení těla a pro prevenci vzniku svalových dysbalancí. Verbální projev učitelů, předvedené ukázky cvičení, vysvětlení správnosti prováděných cviků a důraz na bezpečnost byly velmi dobré. Rezervy byly pouze v některých hodinách ve výběru a organizaci herních cvičení, v opravování chybného provedení a v celkové efektivitě (skok vysoký), které však byly převážně způsobeny vysokým počtem žáků. V některých hodinách žáci předvedli dobré pohybové dovednosti. Efektivita cvičení i fyzické zatížení byly přiměřené, s respektováním věkových rozdílů.

Zájem žáků o výuku byl celkově velmi dobrý. Učitelé žáky většinou vhodně motivují pomocí soutěživých cvičení, vlastní hrou a případně pochvalou. Jsou respektovány individuální dispozice žáků a je oceňována snaha a pokrok ve výsledcích.

V hodinách byla příznivá atmosféra a nekonfliktní přátelská komunikace mezi učiteli a žáky.

Hodnocení výuky tělesné výchovy je velmi dobré.

Biologie

Výuka biologie probíhá v souladu se schváleným učebním plánem podle tematických plánů vypracovaných jednotlivými učiteli (nejsou v nich zařazena osnovami předepsaná cvičení). Předmětová komise (biologie, chemie, zeměpis) nemá písemné zpracování rozložení učiva biologie pro celý osmiletý studijní cyklus (včetně učebnic, laboratorních cvičení a exkurzí). Biologicko-chemický seminář si ve školním roce 2000/2001 mohou volit žáci sedmých ročníků osmiletého studia. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky je plynulá. Výukové cíle odpovídají složení tříd i standardu vzdělávání. Výuka je doplňována exkurzemi (zoologická, botanická zahrada), biologickými procházkami a návštěvou odborných pracovišť (II. LF UK - pitvy). Žáci se pravidelně zúčastňují školního kola biologické olympiády kategorie A, D (1 žákyně je úspěšnou řešitelkou ústředního kola) a soutěže Poznej a chraň přírodu. Ve škole

pracuje biologický kroužek, jehož náplní je mj. zoologický koutek (péče o drobná zvířata v teráriích a akváriích). Každý rok zpracovává z každého ročníku několik žáků odborné seminární práce na zadaná nebo zvolená témata, které učitelé následně hodnotí (známka je součástí hodnocení za pololetí).

Biologii vyučují tři učitelky splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Sledovaná výuka probíhala v odborné učebně biologie, která je současně i biologickou laboratoří, a ve standardně vybavených kmenových třídách. V těsné blízkosti laboratoře je tzv. „přípravná“, kde je ZOO koutek a část učebních pomůcek, další jsou umístěny v kabinetu. Materiální podmínky výuky jsou celkově dobré, rovněž tak vybavení pro laboratorní práce (chybí kvalitní mikroskopy). Učitelé mají k dispozici z audiovizuálních pomůcek pouze televizi a video, z názorných pomůcek nástěnné obrazy, modely orgánů, ukázky živých a neživých přírodnin atd.

Učitelky většinu vyučovacích jednotek velmi dobře strukturovaly. Při individuálním zkoušení byl ostatním žákům zadán úkol, jehož splnění bylo zkontrolováno. Výklad nového učiva navazoval na předchozí znalosti žáků, byl srozumitelný, s dobrou odbornou úrovní výuky, věcně správný, s využitím mezipředmětových vztahů a zvláště ekologických souvislostí. Žáci byli učiteli vedeni k vyvozování závěrů kladením problémových otázek. Většinou si sami pořizovali poznámky, pracovali s učebnicemi, o výuku daného předmětu projevovali zájem zvláště v nižších ročnících gymnázia. Ve sledovaných hodinách se ve značné míře uplatňovala samostatná i skupinová práce žáků. I na nižším stupni učitelky vedly žáky k uvědomování si vztahů a souvislostí k dříve probíranému učivu. Výukové cíle respektují věkové složení tříd. Pouze v malé části sledované výuky byly rezervy v množství probíraného učiva (zpoždění ve výuce zoologie). Využití učebních pomůcek včetně živých přírodnin (ukázky vyšších rostlin) a didaktické techniky (video) bylo vzhledem k probíranému učivu účelné. Laboratorní cvičení byla zatím zařazována pouze v některých třídách v počtu 2 - 3, z těchto cvičení si žáci pořizují protokoly.

Znalosti žáků učitelky prověřovaly formou ústního zkoušení u tabule a orientačního zkoušení. Ve sledovaných hodinách bylo hodnocení objektivní a přiměřeně náročné (žákům zdůvodněno). Výraznou motivací byl přednes připravených referátů žáky s následnými otázkami pro třídu.

Verbální projev učitelek byl velmi dobrý. Ve všech hospitovaných hodinách byla příznivá atmosféra podtržená citlivým přístupem pedagogů k žákům a pozitivními vzájemnými vztahy.

Výuka biologie je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Ve sledovaných předmětech byly zjištěny nedostatky v dlouhodobém plánování (rozvržení učiva do všech osmi ročníků), kladem je naopak široká nabídka aktivit v rámci těchto předmětů. Z hlediska psychohygiény je negativním rysem vysoký počet žáků v hodinách tělesné výchovy.

Výuka na nižším stupni gymnázia je promyšlená s využitím různých forem a metod práce, na vyšším stupni převažuje frontální způsob vyučování. Projevuje se zde občas nezkušenost některých učitelů s výukou na vyšším stupni gymnázia.

Velmi dobrou úroveň má oblast motivace a hodnocení, interakce a komunikace probíhají na principu vzájemného respektování a důvěry, učitelé všestranně podporují rozvoj osobnosti žáků.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce vychází ze studijní práce ředitele školy „Řízení osmiletého gymnázia a jeho symbióza se základní školou“ z roku 1998 (ve spolupráci s PedFUK a Ústavem výzkumu a rozvoje školství). Uvažovaná prostupnost obou škol není dosud legislativně možná, vazba se projevuje v materiální a personální oblasti. Koncepční záměry gymnázia se soustřeďují na „malou maturitu“ v sextě a na profilaci studentů v posledních dvou ročnících. Nabídka volitelných předmětů (viz níže) zohledňuje plánovanou státní maturitu, a tudíž zaměření na matematiku nebo základy společenských věd. K prohloubení a zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu slouží i srovnávací prověrky a ročníkové práce, podrobované maximální analýze (v době konání inspekce vyhodnocení ročníkových prací za účasti celé školy zástupcem FFUK a zástupkyní Magistrátu hl. m. Prahy).

Roční plán školy je rozpracován do 55 bodů, na něho navazují konkrétní plány měsíční. Na plánování se vedle vedení školy, předsedů předmětových komisí a učitelů podílejí i fakulty (FFUK, PedFUK) - gymnázium je fakultní školou. Vyučuje se v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol a podle GUP. Nedostatkem v oblasti plánování je v řadě předmětů nevhodné rozvržení učiva do všech osmi ročníků, což částečně vyplývá z toho, že první cyklus osmiletého studia bude ukončen maturitními zkouškami až ve školním roce 2001/2002. Již v průběhu inspekce byla v této otázce přijata některá opatření.

Nabídka volitelných a nepovinných předmětů a jejich realizace odpovídají koncepčním záměrům. V letošním školním roce se vyučují semináře z matematiky, literatury, fyziky, zeměpisu, seminář biologicko-chemický, dále třetí cizí jazyk, historická geografie a literární seminář v angličtině. Nepovinné předměty: latina pro přírodní vědy, informatika pro přírodní vědy, informatika pro humanitní vědy, filozofický seminář. Široká je i nabídka zájmových kroužků - odbíjená, šachy, plavání, pěvecký sbor, výtvarný kroužek, hra na kytaru.

Žáci se specifickými poruchami učení a chování (SPUCH) jsou písemně evidováni (v letošním školním roce devět) na základě spolupráce ředitele školy, výchovného poradce a rodičů, všichni učitelé jsou informováni, na pedagogické radě proběhlo školení o práci se žáky se SPUCH. O individuální studijní plán nebylo ze strany zákonných zástupců žádáno.

Gymnázium má zpracován vnitřní rozpis počtu zaměstnanců a mzdových prostředků na rok 2000, ze kterého vychází finanční rozvaha pro tento rok.

Oblast plánování je hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Tato část řízení vychází ze zkušeností ředitele školy a z jeho odborné a mediální angažovanosti v oblasti školství.

„Organizační řád GJGJ v Praze“ vymezuje předmět činnosti školy, kompetence všech pracovníků a poradní orgány ředitele (rada ředitele, metodická a pedagogická rada), přílohami jsou „Schéma vedení ZŠ a Gymnázia Truhlářská“ s personálním propojením obou škol a „Schéma managementu“. Dalšími dokumenty jsou „Náplň práce ředitele, statutárního zástupce a zástupce“ s vymezenými oblastmi působení : a) práce spojená s koncepcí školy, b) personální práce a c) organizační a kontrolní činnost. Stejně tak mají definovanu náplň práce předsedové předmětových komisí. „Provozní řád školy“ detailně popisuje provoz a obsahuje „Práce učitelů a třídních učitelů“. Ve „Školním řádu“ je odkaz na práva a povinnosti žáků ve vyhláše, samotný interní text obsahuje především jejich povinnosti.

Informační systém školy je pružný, pracovníkům je určena „Kniha sdělení“, ve které jsou neformální informace a vzkazy, dále je vedena „Kniha zastupování“. Provozní porady se konají 2-3x měsíčně a reagují na aktuální požadavky chodu školy, ředitel často využívá individuální rozhovor s jednotlivými pracovníky. Žáci jsou informováni školním rozhlasem, nástěnkami a třídními učiteli, rodiče informačními letáky, žákovskými a studijními průkazy, na rodičovských schůzkách a osobním kontaktem. Výchovný poradce a protidrogový koordinátor mají vypsané konzultační hodiny. Osobní údaje jsou uloženy v uzamykatelné skříni v sekretariátu. Prezentace školy probíhá formou Dnů otevřených dveří a informačními letáky, významná je spolupráce s fakultami vysokých škol, nezastupitelnou úlohu má publikační činnost ředitele (i dalších učitelů) a jeho mediální prezentace (v TV vystupovali i žáci školy). Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 má přes svou heslovitost velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Řediteli školy bylo MŠMT ČR uděleno ocenění FAIR PLAY za celoživotní práci ve školní tělesné výchově.

MŠMT jmenovalo ředitele gymnázia do funkce ředitele jmenovacím dekretem ze dne 23.1.1995 pod čj. 27 309/94-60 s účinností od 1.2.1995. Personální složka ředitele gymnázia obsahuje i platné lustrační osvědčení.

U 27 hospitovaných pedagogů byla provedena kontrola jejich odborné a pedagogické způsobilosti, všichni splňují podmínky výše uvedené vyhlášky.

Oblast organizování má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Způsob organizování umožňuje operativní vedení pracovníků. Vedení školy vytváří podmínky pro uplatnění iniciativy pracovníků, respektuje jejich názory (např. při rozpravě o úpravě učebních plánů). Ředitel školy má vypracován systém hodnocení zaměstnanců. Preferuje demokratický způsob řízení a vedení pracovníků, což se mj. projevuje v tom, že někteří učitelé jsou ochotni pracovat ve prospěch školy nad rámec svých povinností. Vydal „Pokyn pro udělování nadtarifních složek platu“, ve kterém jsou stručně uvedeny činnosti, rozhodující pro přiznání osobních příplatků (učitelé jsou s nimi seznámeni), jejichž výši určuje na základě návrhu obou zástupkyň ředitele školy. Osobní příplatky se přidělují za dlouhodobě dosahované kvalitní výsledky, při plnění většího rozsahu pracovních úkolů atd. (jsou přehodnocovány 2 – 3x ročně). Odměňování pracovníků je diferencované, s každým pracovníkem individuálně projednané. Motivačním impulsem jsou mimořádné odměny, které jsou udělovány okamžitě po skončení určité akce a zohledňují především práci nad rámec určených povinností (na konci kalendářního roku za konkrétní funkce). V případě neplnění uložených úkolů jsou odebrány. Vzniklé problémy řeší ředitel školy nejčastěji formou osobního pohovoru (viz kontrolní mechanismy). V případě nových a začínajících pracovníků je vytvořen systém uvádějících učitelů, kteří jsou vybíráni z řad nejzkušenějších učitelů školy. Jejich činnost obnáší oblast organizační (vedení pedagogické dokumentace atd.) a metodickou (především hospitační).

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je však limitováno finančními prostředky. Učitelé se účastní různých seminářů, školení a doplňkových studií pořádaných Pedagogickým centrem, PF, FF, MFF, FTVS a PŘF UK. Někteří učitelé se nad rámec svých povinností věnují osobnímu vzdělávání a školním i mimoškolním aktivitám (školní časopis, oblast přírodních věd, sportovní činnost atd.). Velmi úzká je spolupráce s FF UK, zvláště v oblasti výchovně-vzdělávací. V nedávné době byl řediteli školy předán dokument „Analýza vyučovacího procesu“, zabývající se mj. problematikou propojení ZŠ a gymnázia, včetně obsahové náplně a funkčnosti organizačního uspořádání. Výstupem je

materiál „Některá doporučení vyplývající z rozboru práce školy, především vyučování“. Velmi zajímavé srovnání umožňuje analýza vyplývající z „Dotazníku bývalým žákům“ (problematika přechodu na SŠ atd.).

Vedení a motivování pracovníků ČŠI hodnotí jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém je vytvořen a postihuje všechny hlavní oblasti činnosti školy. Plán je zpracován pro celý školní rok podle měsíců a je zaměřen na základní oblasti (hospitace, kontrola pedagogické dokumentace a provozní, ekonomická oblast atd.) včetně jmenovitého určení zodpovědnosti. Pravomoci v oblasti kontroly jsou převážně delegovány na ředitele a jeho zástupkyně. Hospitace jsou pravidelné (cca 40 v průběhu letošního školního roku), jak vyplývá z přehledu hospitační činnosti, a jsou zapisovány do sešitů jednotlivých učitelů. ČŠI byly předloženy zápisy z provedených hospitací, které obsahují průběh vyučovací jednotky včetně opatření a závěrů. Závěry jsou většinou pozitivní, motivující. Vedení školy se při analýze zaměřuje více na konkrétní situace, hospitační zjištění jsou s učiteli projednávána individuálně (nejsou diskutována v širším kolektivu). Vypovídací hodnota hospitačních záznamů je snížena tím, že až na výjimky neobsahují kontrolu plnění osnov (tematických plánů). Četné zastoupení této činnosti přesto umožňuje soustavné sledování a zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. Rezervy jsou v systematické kontrole práce předmětových komisí. Rozbory sledované výuky byly prováděny vedením školy za účasti ČŠI kvalifikovaně. Ředitel školy má velmi dobrý přehled o kvalitě pedagogického sboru.

Kontroly pedagogické dokumentace (cca jedenkrát za měsíc) a další probíhají pravidelně. Případné zjištěné nedostatky, včetně jejich odstranění, se zapisují ve sborovně do „Knihy sdělení“, která navíc slouží operativnímu informování učitelů (včetně zápisu z jednání). V případě potřeby probíhá následná kontrola. Ze zápisů z pedagogických rad vyplývá, že vedení školy informuje učitelský sbor o kontrolních zjištěních. Sledovaná pedagogická dokumentace je celkově vedena velmi dobře, drobné nedostatky administrativního rázu byly odstraněny v průběhu inspekce.

V letošním školním roce škola využívá vlastní srovnávací prověrky žáků ZŠ i G (český jazyk a literatura a matematika v primě a kvartě), dalším důležitým ukazatelem jsou „malé maturity“. Žáci školy dosáhli výborných výsledků v testech TIMSS. Kromě výše uvedeného ke zjišťování výsledků vzdělávání slouží poměrně pestrá škála soutěží a mimoškolní činnosti (viz plánování). Hlavním evaluačním nástrojem sledování kvality výuky budou od příštího školního roku maturitní zkoušky.

Kontrolní mechanismy hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Plánování a organizování vycházejí z dlouholetých zkušeností ředitele školy a z jeho ucelené koncepce osmiletého gymnázia v souběhu s fungováním základní školy. Promyšlený systém kontroly umožňuje řediteli velmi dobrý přehled o plnění povinností jednotlivými pracovníky, rezervy jsou v kontrole práce předmětových komisí (nedostatky v rozvržení obsahu učiva do jednotlivých ročníků).

Řízení školy je založeno na demokratických principech, je preferován individuální přístup k pracovníkům a vytvářeny předpoklady pro jejich pocit sounáležitosti se školou.

Kvalitu řízení hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení použití účelových prostředků

V roce 2000 byly poskytnuty gymnáziu účelové prostředky na prevenci proti drogám a kriminalitě a na zřízení nové školní učebny.

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

Ekonomická kontrola se zaměřila na čerpání a vyúčtování prostředků, které byly gymnáziu přiděleny pro rok 2000 ze státního rozpočtu. Ze třetí úpravy rozpočtu NIV ze dne 25. 8. 2000, kterou škola předložil Školský úřad, vyplývá, že nebyly překročeny limity prostředků na platy, na ostatní platby za provedenou práci ani limity počtu zaměstnanců.

Mzdové prostředky včetně odvodů činily v roce 2000 cca 83% z celkového množství přidělených prostředků ze státního rozpočtu, ostatní neinvestiční výdaje byly použity na krytí nákladů spojených s provozem, spotřebou materiálu, energie, na opravu a údržbu a na ostatní náklady. Na učebnice a učební pomůcky čerpala škola 2,2% z prostředků.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Gymnázium z přidělené dotace ze státního rozpočtu vyčerpalo celkem 98,87% prostředků. Nedočerpání celkové kvóty vzniklo tím, že prostředky na mzdy byly navýšeny až v posledním čtvrtletí roku, kdy již nebylo možné je včas vyčerpat.

V konečné finanční bilanci roku 2000 vykazuje škola zlepšený hospodářský výsledek, který navrhla rozdělit do fondu odměn a fondu rezervního.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce byla provedena namátkovým způsobem kontrola zařazení zaměstnanců do platových stupňů na základě započtené praxe a realizace jejich dalších platových postupů. Byly zkontrolovány rovněž příplatky za vedení a osobní příplatky vybraných pedagogů. Nebyly shledány nedostatky.

Při namátkové kontrole účetních dokladů bylo v jednom případě zjištěno, že 3 pedagogové školy se zúčastnili školení pro učitele základních škol, ale toto školení bylo hrazeno z prostředků přidělených gymnáziu.

Nadstandardní aktivity gymnázia:

- sportovní oblast : škola řídí obvodní Asociaci školních sportovních klubů, pořádala Dětské olympijské hry pro Prahu 1, účast na meziškolních turnajích (Mc Donald cup, Coca Cola cup, Hanspaulská liga...)
- spolupráce s Dětským domovem Hillary Clinton a dětským psychiatrickým oddělením Motol
- návštěvy Parlamentu ČR, Senátu ČR
- zahraniční zájezdy : Dánsko, Francie, Anglie, Itálie
- natáčení pořadů v ČT (např. Tykadlo)

- výtvarné aktivity - Minulost a budoucnost Prahy 1, O nejhezčí kraslici, výstava loutek atd.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina a její platné dodatky
- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení
- Povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Organizační řád GJGJ v Praze
- Schéma vedení ZŠ a Gymnázia Truhlářská, schéma managementu
- Náplň práce ředitele, statutárního zástupce, zástupce, předsedy předmětové komise
- Provozní řád školy, školní řád
- Hlavní úkoly pro školní rok 2000/2001
- Plán výchovného poradce
- Výroční zpráva o činnosti školy, Výroční zpráva o hospodaření
- Tematické plány, hospitační záznamy vedení školy a ČŠI
- Dotazník ředitele před inspekcí
- Vnitřní rozpis počtu zaměstnanců a mzdových prostředků na tok 2000
- Finanční rozvaha na rok 2000
- Komentář k ročnímu zúčtování dotací ze SR
- Vnitropodniková směrnice pro rok 2000
- Úprava rozpočtu ze Školského úřadu pro Prahu 1
- Výkaz výnosů a nákladů
- Výkaz zisku a ztrát
- Výkaz P1 – 04
- Přehled platových postupů
- SW mzdového účetnictví firmy Syslík
- personální evidence zaměstnanců školy
- Kniha faktur
- Pokladní kniha

ZÁVĚR

Škola postupně a plánovitě dokončuje osmiletý cyklus, který bude ve školním roce 2001/2002 završen prvními maturitami. Charakteristickým znakem ve sledovaných předmětech je mimořádný zájem vedení školy i ostatních pracovníků o žáky jak v oblasti vlastního vzdělávacího procesu, tak i v oblasti mimoškolních aktivit. Kreativnější a variabilnější je výuka na nižším stupni gymnázia, na vyšším stupni jsou využívány spíše tradiční metody a formy, což souvisí s menšími zkušenostmi některých učitelů s výukou tohoto typu studia. Rezervy byly shledány v konkrétním rozvržení učiva jednotlivých předmětů do všech osmi ročníků.

Oblast řízení je pozitivně ovlivněna demokratickým způsobem vedení a osobností ředitele, který prezentuje školu odbornou činností i mediální aktivitou, významná je spolupráce s fakultami vysokých škol.

Ve sledovaných oblastech je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Využívání prostředků ze státního rozpočtu je efektivní.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Vladimír Tenčl	Tenčl v.r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslava Kněnická	Kněnická v.r.
	Mgr. Marie Knížová	Knížová v.r.
	Ing. Alexandr Stojanov	Stojanov v.r.

V Praze dne 4. června 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. června 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Petr Linhart

Linhart v.r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Magistrát hl. m. Prahy, odbor školství, Novodvorská, Praha 4	2001-06-28	010 500/01-5117

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány